ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 177, πρώτη και τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης, το Bundesfinanzhof σας υπέβαλε προδικαστικά ερωτήματα που αφορούν:

αφενός

— την ερμηνεία και το κύρος του κανονισμού της Επιτροπής της 29ης Απριλίου 1980 (1074/80), περί κατατάξεως εμπορευμάτων στη διάκριση 64.02 Β του κοινού δασμολογίου

και αφετέρου

— την ερμηνεία της κλάσης 64.02 του κοινού δασμολογίου σε συνδυασμό με το γενικό κανόνα 3 για την ερμηνεία της ονοματολογίας του δασμολογίου.

Τα ερωτήματα αυτά έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί μεταξύ της «Firma Gustav Schickedanz KG», σημαντικού εξαγωγικού οίκου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, και της Oberfinanzdirektion της Φραγκφούρτης επί του Μάιν, με αντικείμενο τη δασμολογική κατάταξη υποδημάτων τα οποία εισήγαγε το 1981 η εταιρεία Schickedanz από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

I — 1. Με αφορμή την εισαγωγή αυτή, η επιχείρηση ζήτησε από την Oberfinanzdirektion της Φραγκφούρτης την έκδοση δεσμευτικής γνωμοδότησης για τη δασμολογική κατάταξη. Ο οργανισμός αυτός κατέταξε τα υποδήματα στη διάκριση 64.02 Β ως «αθλητικά υποδήματα με εξωτερικό πέλμα από καουτσούκ και *επάνω μέρος από υφαντική ύλη*».

Θεωρώντας ότι τα υπό κρίση υποδήματα υπάγονταν στη δασμολογική διάκριση 64.02 Α ως «αθλητικά υποδήματα με εξωτερικό πέλμα από καουτσούκ και *επάνω μέρος από φυσικό δέρμα*», η εταιρεία Schickedanz άσκησε ένσταση.

Η δασμολογική κλάση 64.02 περιλαμβάνει συγκεκριμένα τα εξής είδη:

«Υποδήματα (...) μετά πέλματος εξωτερικού εκ καουτσούκ ή εκ τεχνητής πλαστικής ύλης:

A. Υποδήματα έχοντα το επάνω μέρος εκ φυσικού δέρματος

B. Έτερα.»

Το ποσοστό των συμβατικών δασμών που επιβάλλονται στα υποδήματα με επάνω μέρος από φυσικό δέρμα είναι 8 %. Εκείνο που ισχύει για τα υποδήματα που υπάγονται στη διάκριση 64.02 Β είναι 20 %.

2. Αφού η Oberfinanzdirektion απέρριψε την ένστασή της ως αβάσιμη, η εταιρεία Schickedanz άσκησε προσφυγή ενώπιον του Bundesfinanzhof, το τμήμα VII του οποίου έκρινε ότι η εκδίκαση της διαφοράς απαιτούσε να λυθούν ζητήματα κοινοτικού δικαίου και συμμορφώθηκε με την υποχρέωση να αποταθεί στο Δικαστήριο, την οποία επιβάλλει στα ανώτατα ιδίως δικαστήρια το άρθρο 177, τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης.

Το ανώτατο γερμανικό φορολογικό δικαστήριο σάς ερωτά κατ' αρχάς ως προς το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1074/80 της Επιτροπής. Περιλαμβάνει ο κανονισμός αυτός και «τα αθλητικά υποδήματα με εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, το επάνω μέρος των οποίων αποτελείται ολόκληρο από υφαντική ύλη, με την οποία συνδέονται με ραφές στην περιοχή της σκληρής μύτης, της φτέρνας, των καψυλίων, καθώς και στο εξωτερικό και εσωτερικό φόντι και με τη μορφή διακοσμητικών ταινιών, τεμάχια από δέρμα, τα οποία καλύπτουν κατά 70 % περίπου τον ιστό της υφαντικής ύλης, έχουν αξία μεγαλύτερη από την υφαντική ύλη και έχουν ουσιώδη σημασία για τη χρησιμοποίηση του εμπορεύματος ως αθλητικού υποδήματος, τόσο λόγω της προστασίας και της ενίσχυσης που παρέχουν, όσο και λόγω του ειδικού

1 — Μετάφραση από τα γαλλικά.

τρόπου σύνδεσής τους με το εσωτερικό πέλμα;»

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, το Bundesfinanzhof θέτει ερώτημα ως προς το κύρος του κανονισμού.

Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο ή στο δεύτερο ερώτημά του, το παραπέμπον δικαστήριο σας ερωτά, τέλος, αν τα περιγραφόμενα υποδήματα πρέπει να καταταγούν στη δασμολογική διάκριση 64.02 Β, ενόψει του γενικού κανόνα ερμηνείας 3.

Θα απαντήσω διαδοχικά στα ερωτήματα αυτά.

II — Το Bundesfinanzhof διαπιστώνει ότι ο κανονισμός 1074/80 της Επιτροπής εφαρμόζεται στα αθλητικά υποδήματα των οποίων το επάνω μέρος αποτελείται από υφαντική ύλη, επί της οποίας είναι ραμμένα εξωτερικώς ταινίες ή τεμάχια από δέρμα που επικαλύπτουν ένα κατά το μάλλον ή ήττον μεγάλο μέρος της επιφάνειας, χωρίς όμως περαιτέρω διευκρινίσεις. Ερωτά συνεπώς αν στη ρύθμιση του κανονισμού αυτού περιλαμβάνονται επίσης τα υποδήματα εκείνα, στα οποία το δέρμα

— κυριαρχεί τόσο από ποσοτική όσο και από ποιοτική άποψη,

— εγγυάται, αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο, τη χρησιμοποίηση του υποδήματος σύμφωνα με τη χρήση για την οποία προορίζεται, δηλαδή ως αθλητικού υποδήματος,

— δεν είναι ραμμένο σε ολόκληρη την επιφάνεια της υφαντικής ύλης.

Η επιχείρηση Schickedanz υποστηρίζει ότι τα υποδήματα που περιγράφονται στην παραπεμπτική διάταξη δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1074/80 για τρεις λόγους.

1. Τα υποδήματα αυτά δεν έχουν το επάνω μέρος από υφαντική ύλη, αλλά το επάνω μέρος τους αποτελείται ταυτόχρονα από υφαντική ύλη και από δέρμα· το άρθρο 1 όμως του κανονισμού αναφέρεται μόνο σε επάνω μέρος από υφαντική ύλη.

Η Επιτροπή απαντά, και σωστά, ότι από την ίδια τη διατύπωση του εν λόγω άρθρου 1 προκύπτει ότι ο κανονισμός 1074/80 καλύπτει τα υποδήματα «με το επάνω μέρος από υφαντική ύλη, επί της οποίας είναι ραμμένα, εξωτερικώς, . . ., ταινίες ή τεμάχια από δέρμα ... που επικαλύπτουν ένα κατά το μάλλον ή ήττον μεγάλο μέρος της επιφάνειας».

Επομένως τα υποδήματα των οποίων το επάνω μέρος κατασκευάζεται εξ ολοκλήρου από υφαντική ύλη, με την οποία, όπως προκύπτει από την παραπεμπτική διάταξη, συνδέονται τεμάχια από δέρμα τα οποία επικαλύπτουν το 70 % της επιφάνειας, εμπίπτουν στον κανονισμό.

2. Τα τεμάχια και οι ταινίες από δέρμα δεν είναι ραμμένα εξωτερικώς («aufgenäht») επί της υφαντικής ύλης. Πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της έκφρασης «ραμμένα εξωτερικώς», η οποία και μόνο περιέχεται στο άρθρο 1 του κανονισμού 1074/80, και των εκφράσεων «ραμμένα μαζί» («angenäht») και «ραμμένα το ένα επί του άλλου» («aufeinandergenäht»). Η διάκριση αυτή προκύπτει από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του κανονισμού 1074/80, που η Επιτροπή επισυνήψε στις παρατηρήσεις της. Εν προκειμένω όμως, τα τεμάχια από δέρμα, που είναι τα πιο σημαντικά για να εξασφαλίσουν στο υπόδημα τις ιδιαίτερες ιδιότητές του ως αθλητικού υποδήματος [1], συνδέονται με την υφαντική ύλη με μια ραφή που δεν καλύπτει ολόκληρο τον περίγυρό τους — πράγμα που αντιστοιχεί στον ορισμό της ραφής του ενός τεμαχίου πάνω στο άλλο. Για τα τεμάχια αυτά, λοιπόν, η ραφή δεν έγινε, όπως σημειώνει και το παραπέμπον δικαστήριο, σε ολόκληρο τον περίγυρο, πράγμα που θα δικαιολογούσε τη χρήση της διατύπωσης «ραμμένα εξωτερικώς».

Κατά την Επιτροπή, αντίθετα, η διάκριση αυτή πρέπει να μη γίνει δεκτή, διότι — όπως προκύπτει από το εισηγητικό της σημείωμα στη συνεδρίαση της Επιτροπής Ονοματολογίας του Κοινού Δασμολογίου, η οποία ενέκρινε την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής, η πρόταση που μεταβλήθηκε στον επίδικο κανονισμό — ο τελευταίος πρέπει να εφαρμόζεται σε μεγάλο αριθμό αθλητικών υποδημάτων των οποίων το επάνω μέρος αποτελείται από υφαντική ύλη, επί της

1 — Τα τεμάχια που είναι ραμμένα στην περιοχή της σκληρής μύτης, της φτέρνας, καθώς και στο εξωτερικό και εσωτερικό φόντι.

οποίας είναι ραμμένα εξωτερικώς ταινίες ή τεμάχια από δέρμα ή από υφαντική ύλη επικαλυμμένη από πλαστική ύλη, ή ταινίες ή τεμάχια και των δύο ειδών. Συνεπώς, μια διάκριση μεταξύ των διαφόρων τρόπων ραφής των τεμαχίων ή ταινιών επί της υφαντικής ύλης θα ήταν αλυσιτελής, οι δε εκφράσεις «ραμμένα μαζί», «ραμμένα το ένα επί του άλλου» και «ραμμένα εξωτερικώς» είναι σε γενικές γραμμές συνώνυμες.

Στη συζήτηση αυτή, που είναι ουσιαστικά τεχνικής φύσεως, ένα μόνο βέβαιο στοιχείο νομίζω ότι προκύπτει από τη δικογραφία. Από το σημείο 14 του σημειώματος με το οποίο η δανική τελωνειακή διοίκηση ζήτησε από την Επιτροπή Ονοματολογίας να αποφανθεί σχετικά με την κατάταξη των υπό κρίση αθλητικών υποδημάτων, προκύπτει ότι υπάρχουν διάφορες τεχνικές για τη ραφή τεμαχίων ή ταινιών επί της υφαντικής ύλης του επάνω μέρους των υποδημάτων αυτών και ότι οι διαφορές αυτές ως προς τον τρόπο ραφής μπορούν να δικαιολογήσουν διαφορετική δασμολογική κατάταξη.

Κατά τα λοιπά, όμως, η δικογραφία δεν επιτρέπει να εκφρασθεί μια βέβαια κρίση υπέρ της μιας ή της άλλης από τις υποστηριζόμενες απόψεις. Καθόλου δεν αποκλείω ότι οι τεχνικής φύσεως εξηγήσεις της εταιρείας Schickedanz αντιστοιχούν στους διαφορετικούς τρόπους κατασκευής των υποδημάτων. Μου φαίνεται όμως εξίσου πιθανό η έκφραση «ραμμένα εξωτερικώς», που χρησιμοποίησε η Επιτροπή στον κανονισμό της, να μην έχει την ακριβή τεχνική έννοια την οποία της αποδίδει η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη ή ακόμα να επιλέχθηκε ηθελημένα για να καλύψει το σύνολο των τρόπων ραφής που χρησιμοποιούνται και που αναφέρονται στο σημείωμα των τελωνειακών υπηρεσιών της Δανίας.

3. Ας μου επιτραπεί να μην εκφέρω κρίση επ' αυτού του σημείου, διότι το τρίτο επιχείρημα της εταιρείας Schickedanz είναι εκείνο που μου φαίνεται αποφασιστικής σημασίας· άλλωστε σε γενικές γραμμές είναι ταυτόσημο με τις παρατηρήσεις του Bundesfinanzhof.

α) Ο κανονισμός 1074/80, όπως προκύπτει από την τρίτη και τέταρτη αιτιολογική σκέψη του, έχει εφαρμογή σε δύο κατηγορίες αθλητικών υποδημάτων με το επάνω μέρος από υφαντική ύλη, επί της οποίας ράβονται ταινίες ή τεμάχια από δέρμα:

— εκείνα στα οποία οι ταινίες ή τα τεμάχια αυτά πρέπει να θεωρούνται ως απλά συμπληρώματα ή ενισχύσεις (3η αιτιολογική σκέψη),

— εκείνα στα οποία οι ταινίες ή τα τεμάχια, λόγω της σπουδαιότητάς τους, δεν μπορούν πια να θεωρηθούν ως τέτοια, αλλά ως μία από τις συστατικές ύλες του επάνω μέρους των υποδημάτων αυτών (4η αιτιολογική σκέψη).

Στην πρώτη περίπτωση, συμφωνώ με την Επιτροπή στην εκτίμηση ότι η υφαντική ύλη είναι εκείνη που δίνει στο επάνω μέρος των υποδημάτων αυτών τον ουσιώδη χαρακτήρα τους. Συνεπώς, ορθώς, κατά την άποψή μου, ο κανονισμός 1074/80 τα κατατάσσει στη διάκριση 64.02 Β. Πράγματι, η κατάταξη αυτή είναι απόρροια των γενικών κανόνων 36 και 5 για την ερμηνεία της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου. Πράγματι, σύμφωνα με το γενικό κανόνα 36, «τα τεχνουργήματα τα αποτελούμενα εκ διαφόρων υλών (...) πρέπει να κατατάσσωνται συμφώνως προς την ύλην [... η οποία προσδίδει] εις αυτά τον ουσιώδη αυτών χαρακτήρα (...)», ο δε γενικός κανόνας 5 επεκτείνει την ισχύ των άλλων γενικών κανόνων και στον προσδιορισμό της εφαρμοστέας διακρίσεως εντός της ίδιας κλάσεως.

Στη δεύτερη περίπτωση, είναι αδύνατο, κατά τον κανονισμό, να αποφασιστεί, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, ποια είναι η συστατική ύλη που δίνει στο επάνω μέρος των υποδημάτων τον ουσιώδη χαρακτήρα του. Συνεπώς, σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες 3γ και 5, τα υποδήματα αυτά πρέπει να καταταγούν στην ίδια διάκριση 64.02 Β. Όπως γνωρίζετε, ο γενικός κανόνας 3γ ορίζει ότι το εμπόρευμα κατατάσσεται «εις την κατά τάξιν αριθμήσεως τελευταίαν κλάσιν μεταξύ εκείνων αι οποίαι δύνανται εξ ίσου να ληφθούν υπ' όψιν» στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες η κατάταξη με βάση ιδίως τον κανόνα 36 δεν είναι εφικτή.

Κατά την άποψή μου όμως, η επιχείρηση Schickedanz έχει προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις περί του ότι αυτή η αδυναμία δεν συνέτρεχε ως προς τα επίδικα υποδήματα και ότι, αντίθετα, κατ' εφαρμογή απλών κριτηρίων και μόνο, τα υποδήματα αυτά τοποθετούνται εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού 1074/80.

Τα ακόλουθα δύο αντικειμενικά κριτήρια, συνδυαζόμενα, δίνουν απάντηση στο ερώτημα κατά πόσον το δέρμα είναι εκείνο που προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα στο επάνω μέρος των υποδημάτων αυτού του τύπου:

— η αναλογία, επί της ορατής επιφάνειας του επάνω μέρους του δέρματος σε σχέση προς το ύφασμα,

— η διάταξη των τεμαχίων από δέρμα επί του επάνω μέρους, που είναι καθοριστική για να πραγματοποιηθεί μια κατάταξη που να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες ιδιότητες των αθλητικών αυτών υποδημάτων.

6) Το πρώτο κριτήριο είναι εκείνο που έγινε δεκτό με τη νέα σημείωση 4α, που εγκρίθηκε προσωρινά από την Επιτροπή Ονοματολογίας του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας κατά την εξέταση του σχεδίου του κεφαλαίου 64 του εναρμονισμένου συστήματος (41η σύνοδος):

«Η ύλη του επάνω μέρους προσδιορίζεται από τη συστατική ύλη που καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της εξωτερικής επιφάνειας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα συμπληρώματα ή οι ενισχύσεις, όπως μπορντούρες, τεμάχια που προστατεύουν τους αστραγάλους ή είναι διακοσμητικά, πόρπες, γλωσσίδες, καψύλια (κορδονότρυπες) ή άλλα ανάλογα εξαρτήματα.»

Παραδόξως, η Επιτροπή στηρίζεται σ' αυτό το κείμενο για να αποφανθεί ότι η υφαντική ύλη είναι εκείνη που δίνει στο επάνω μέρος των επίδικων υποδημάτων τον ουσιώδη χαρακτήρα του, διότι το καλύπτει εξ ολοκλήρου και όχι εν μέρει, όπως το δέρμα. Αλλά αυτή η ερμηνεία δεν έχει νόημα παρά αν ληφθεί υπόψη όχι μόνο το ορατό τμήμα του επάνω μέρους, αλλά και η υφαντική ύλη που καλύπτεται κάτω από τα τεμάχια από δέρμα.

Νομίζω όμως, αντίθετα, ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη μόνο το ορατό τμήμα. Η εξαίρεση των μη ορατών μερών της επιφάνειας του υποδήματος νομίζω ότι είναι σύμφωνη αφενός με τη γενική κατεύθυνση της νομολογίας σας και αφετέρου ειδικότερα με την απόφασή σας της 26ης Φεβρουαρίου 1980 στην υπόθεση Hako-Schuh. Για προφανείς λόγους ασφάλειας του δικαίου, ευνοείτε εκείνα τα κριτήρια κατάταξης που είναι και τα πιο εύχρηστα [1]. Υπ' αυτό το πρίσμα, θεωρώ ότι ενδείκνυται να απαλειφθεί κάθε αναφορά στα μη ορατά τμήματα του προς κατάταξη αντικειμένου. Αυτό άλλωστε πράξατε συγκεκριμένα στην υπόθεση Hako-Schuh [2], που αφορούσε επίσης τη δασμολογική κατάταξη υποδημάτων. Με την απόφαση εκείνη, κρίνατε ότι, για τη δασμολογική κατάταξη των επίδικων υποδημάτων espadrilles, έπρεπε να ληφθεί υπόψη μόνο το εμβαδόν και η θέση των ενισχύσεων από καουτσούκ που επικάλυπταν το εξωτερικό πέλμα από σχοινί, χωρίς να υπολογιστούν συνεπώς τα τμήματα του εξωτερικού πέλματος που καλύπτονταν από τις ενισχύσεις.

Νομίζω λοιπόν ότι πληρούται το κριτήριο αυτό, εφόσον το δέρμα καταλαμβάνει μεγαλύτερο τμήμα της εξωτερικής επιφάνειας του επάνω μέρους των υποδημάτων από ό,τι το ύφασμα.

γ) Αυτό όμως δεν νομίζω ότι αποτελεί επαρκή λόγο για να καταταγούν τα αθλητικά υποδήματα σαν εκείνα που εισάγονται από την εταιρεία Schickedanz ως υποδήματα με το επάνω μέρος από δέρμα κατά την έννοια της δασμολογικής διάκρισης 64.02 Α. Θεωρώ εξίσου αναγκαίο να εξεταστεί η θέση των τεμαχίων από δέρμα επί του επάνω μέρους των υποδημάτων, διότι η θέση αυτή

1 — Βλ. ιδίως τη συνθετική παρουσίαση της νομολογίας σας από το γενικό εισαγγελέα Mancini στις προτάσεις τις οποίες ανέπτυξε στις 3 Φεβρουαρίου 1983 στην υπόθεση 175/82, Dinter, Συλλογή 1983, σ. 969.

2 — Υπόθεση 54/79, Hako-Schuh κατά Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost, Recueil 1980, σ. 311, ιδίως σκέψη 6, σ. 319.

είναι ουσιώδους σημασίας για να χαρακτηριστούν ως «αθλητικά υποδήματα», όπως τα χαρακτήρισε ο εισαγωγέας κατά τον εκτελωνισμό. Πράγματι, οι ταινίες ή τα τεμάχια από δέρμα παρέχουν προστασία και ενίσχυση, καθώς και σταθερότητα, λειτουργίες χάρη στις οποίες και μόνο καθίστανται τα υποδήματα κατάλληλα για την άσκηση ορισμένων σχετικά ίδιων αθλημάτων (άλμα εις μήκος, άλμα εις ύψος, δολές, δρόμοι, ποδόσφαιρο), μόνο αν είναι τοποθετημένα στην περιοχή της σκληρής μύτης, της φτέρνας, των καψυλίων, καθώς και στο εξωτερικό και εσωτερικό φόντι.

Αν δεν απαιτούνταν η προϋπόθεση αυτή, θα υπήρχε πράγματι κίνδυνος, όπως σωστά υπογράμμισε η Επιτροπή, ορισμένοι κατασκευαστές να επικαλύπτουν τα υποδήματά τους με τεμάχια από δέρμα, αδιαφόρως προς τη θέση τους, με αποκλειστικό σκοπό να καταβάλουν χαμηλότερους δασμούς. Πρέπει να αποκλειστεί η δυνατότητα μιας τέτοιας καταστρατήγησης της τελωνειακής νομοθεσίας.

III — Το δεύτερο ερώτημα του Bundesfinanzhof, που αναφέρεται στο κύρος του κανονισμού 1074/80, τίθεται μόνο για την περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα. Κρίνοντας, όμως, ότι τα περιγραφόμενα αθλητικά υποδήματα δεν περιλαμβάνονται στον κανονισμό 1074/80, έδωσα αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό. Θα εξετάσω, συνεπώς, το δεύτερο ερώτημα επικουρικά και μόνο.

Κατά τη γνώμη μου, αν ο κανονισμός επρόκειτο να ερμηνευθεί έτσι ώστε να εφαρμόζεται σε υποδήματα σαν τα επίδικα, τότε θα έπρεπε να ακυρωθεί λόγω μη τηρήσεως κανόνων υπερτέρων στην ιεραρχία των κανόνων της κοινοτικής έννομης τάξης.

Ο κανονισμός της Επιτροπής 1074/80 θεσπίστηκε κατ' εφαρμογή του κανονισμού του Συμβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 1969 (97/69), περί της λήψεως μέτρων για την ομοιόμορφη εφαρμογή της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου. Βεβαίως, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι οι διαδικαστικοί κανόνες που ορίζονται από τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού αυτού τηρήθηκαν στην υπό κρίση περίπτωση. Η Επιτροπή υπέβαλε κανονικά στην επιτροπή ονοματολογίας που συνιστάται με τον κανονισμό 97/69 το σχέδιο του κειμένου που κατέληξε στον κανονισμό 1074/80. Ανέλαβε την πρωτοβουλία αυτή κατόπιν αιτήσεως της δανικής τελωνειακής διοίκησης, που έτρεφε αμφιβολίες ως προς τον τρόπο κατάταξης των υποδημάτων που καλύπτονταν από τον κανονισμό αυτό [1], Η επιτροπή διατύπωσε γνώμη σύμφωνη με την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία [2].

Όσον αφορά την ουσία, αντίθετα, η άποψή μου είναι ότι ο κανονισμός 1074/80 είναι ασυμβίβαστος τόσο με το γενικό κανόνα 36 για την ερμηνεία της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου, όσο και με τον κανονισμό 97/69. Στο μέτρο ακριβώς που ο υπό κρίση κανονισμός της Επιτροπής περιλαμβάνει υποδήματα για τα οποία είναι δυνατό να γίνει δεκτό, βάσει των κριτηρίων που ανέφερα απαντώντας στο πρώτο ερώτημα, ότι το δέρμα είναι η συστατική εκείνη ύλη, η οποία προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα στο επάνω μέρος του υποδήματος, είναι αντίθετος στο γενικό κανόνα 36, ο οποίος αποτελεί υπέρτερο κανόνα δικαίου, καθότι περιέχεται στον κανονισμό του Συμβουλίου 950/68 περί του κοινού δασμολογίου, καθώς και στους κανονισμούς που τον τροποποιούν.

Θεωρώντας ότι ήταν αδύνατο, με την εξαίρεση οριακών περιπτώσεων όπου το δέρμα καλύπτει 90 % τουλάχιστον της επιφάνειάς του, να προσδιοριστεί ποια ύλη, το δέρμα ή

1 — Άρθρο 2 και άρθρο 3, παράγραφος 2, δύο πρώτα εδάφια.

2 — Άρθρο 3, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο.

το ύφασμα, είναι εκείνη που προσδίδει στο επάνω μέρος των υποδημάτων τον ουσιώδη του χαρακτήρα κατά την έννοια του γενικού κανόνα 36, η Επιτροπή νομίζω ότι δεν περιορίστηκε στην ερμηνεία των διακρίσεων 64.02 Α και Β· νομίζω ότι τροποποίησε την έννοια και την έκταση εφαρμογής τους.

Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, υπερέβη επίσης τα όρια της εξουσίας η οποία της απονέμεται με τον κανονισμό 97/69. Ο τελευταίος αυτός, όπως συνάγεται σαφώς από τη δεύτερη αιτιολογική του σκέψη, της επιτρέπει «τον καθορισμό του περιεχομένου των κλάσεων ή των διακρίσεων του κοινού δασμολογίου, *χωρίς όμως να τροποποι[εί] το κείμενό τους*» [1]. Ο κανονισμός 1074/80 της Επιτροπής εμφανίζει, επομένως, το ίδιο ελάττωμα με τον κανονισμό 2282/79 της Επιτροπής, ο οποίος αποτελεί αντικείμενο της υπόθεσης Lohmann (289/82), την οποία επίσης παρέπεμψε το τμήμα VII του Bundesfinanzhof και επί της οποίας ο γενικός εισαγγελέας Mancini ανέπτυξε τις προτάσεις του φέτος στις 14 Ιουλίου [2].

IV — Είτε, όπως και εγώ, κρίνετε ότι τα υποδήματα που περιγράφονται στο πρώτο ερώτημα δεν μπορεί να περιλαμβάνονται στη ρύθμιση του κανονισμού 1074/80, είτε αποφανθείτε ότι ο κανονισμός αυτός είναι άκυρος, η κατάταξη των υποδημάτων αυτών πρέπει να γίνει σε άμεση συνάρτηση με τους γενικούς κανόνες ερμηνείας του κοινού δασμολογίου.

Το Bundesfinanzhof σας υποβάλλει σχετικά το ερώτημα αν τα υπό κρίση υποδήματα πρέπει, ενόψει του γενικού κανόνα ερμηνείας 3, να καταταγούν στη δασμολογική διάκριση 64.02 Β του κοινού δασμολογίου.

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό προφανώς συνάγεται από την απάντηση που έδωσα στα δύο πρώτα ερωτήματα του Bundesfinanzhof. Αθλητικά υποδήματα σαν αυτά που περιγράφονται στο πρώτο ερώτημα δεν μπορούν να καταταγούν στη δασμολογική διάκριση 64.02 Β του κοινού δασμολογίου ως υποδήματα το επάνω μέρος των οποίων αποτελείται από άλλη ύλη, διαφορετική από το δέρμα. Αντίθετα, κατ' εφαρμογή του γενικού κανόνα ερμηνείας 36, υπάγονται στη διάκριση 64.02 Α: Υποδήματα έχοντα το επάνω μέρος εκ δέρματος.

Εν συμπεράσματι, σας προτείνω να απαντήσετε στα ερωτήματα που σας υπέβαλε το Bundesfinanzhof ως εξής:

1. Ο κανονισμός της Επιτροπής της 29ης Απριλίου 1980 (1074/80) πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν περιλαμβάνει τα αθλητικά υποδήματα που έχουν εξωτερικό πέλμα από καουτσούκ και το επάνω μέρος των οποίων αποτελείται ολόκληρο από υφαντική ύλη, με την οποία συνδέονται στην περιοχή της σκληρής μύτης, της φτέρνας, των καψυλίων, καθώς και στο εξωτερικό και εσωτερικό φόντι, τεμάχια από δέρμα που καλύπτουν μεγαλύτερο τμήμα της επιφάνειας του επάνω μέρους του υποδήματος από ό,τι η υφαντική ύλη και που, λόγω της προστασίας και ενίσχυσης καθώς και της σταθερότητας που παρέχουν, έχουν ουσιώδη σημασία για τη χρησιμοποίηση του εμπορεύματος ως αθλητικού υποδήματος.
2. Κατ' εφαρμογή του γενικού κανόνα ερμηνείας 36, η δασμολογική διάκριση 64.02 Α πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εφαρμόζεται σε αθλητικά υποδήματα σαν αυτά που περιγράφονται στο σημείο 1.

1 — Υπογράμμιση της γενικής εισαγγελέως.

2 — Βλ. ιδίως το σημείο 3 των ανωτέρω προτάσεων, που αναφέρεται στον κανονισμό 2282/79.